

A bírálóbizottság értékelése

A dolgozat a modern magyar irodalomtörténet egy rendkívül releváns, jellegadó tényezőjét, az anekdotát választja vizsgálat tárgyául. Kiemelkedő tárgyismerettel, a történeti kontextust szinte teljes gazdagságában áttekintve hozza meg következtetéseit, amelyek vitathatatlanul hozzájárulnak a tudományterület által közösen birtokolt ismeretekhez és belátásokhoz. A dolgozat terjedelmének túlnyomó részét tíz rendkívül alapos és érzékeny műelemzés teszi ki, amelyek az egyes szerzők további kritikai recepciójában megkerülhetetlenek minősülnek.

A jelölt meggyőzően bizonyítja a téma releváns voltát, rehabilitálva az anekdotikusság fogalmát. Műfajként és elbeszélésmódként az anekdota nem akadály, hanem szerves alkotórésze volt az irodalmi modernség kialakulásának, következésképp a posztmodernben megfigyelhető újabb térnyerése nem annyira radikális újításnak, mint inkább szerves átfajlásnak tekinthető. Az értekező elkerüli a túlzó általánosítást, a régi, elmarasztaló ítélet nevezőjének egyszerű megfordítását, ugyanakkor jelzi, hogy az anekdotikus elbeszélésmód határai korántsem esnek egybe az anekdota műfajával, ezért kutatás tárgya az *anekdotikus elbeszélésmód*, amely önálló műfaji tulajdonságokkal rendelkezik.

Elmélyült műelemzésekben értékeli az anekdotikus hagyomány és a modernség kapcsolatát; a disszertációban nagy körültekintéssel átgondolt ismérvek alapján azonosítja az anekdotikus összetevőt. A disszertáció poétikatörténeti összefüggések feltárását is elvégzi a 19. illetve 20. századi anekdotikusság alakváltozatai között. Eredeti felismerése szerint az anekdotikus elbeszélésmód a 20. század első felének irodalmi közegében nem feltétlenül kötődik egy bizonyos hangoltsághoz, egyedi változataiban más és más értékrend és elbeszélői magatartás nyilatkozhat meg: a derű más szemléletmódokkal, illetve hangnemekkel vegyülve olyan rétegzett minőségeket alkot, mint a melankolikus életöröm (Krúdy), az akasztófahumor (Cholnoky) vagy a létezés irracionális voltára reflektáló játékos irónia (Kosztolányi). Hasonlóan fontos eredménye a dolgozatnak, ahogyan összeveti Jaroslav Hašek és Tersánszky Józsi Jenő narratív technikáit. Az elemzési technika legteljesebben talán Krúdy Gyula munkáinak vizsgálatánál érvényesül. Az értekezés fogalmi kerete lehetővé teszi, hogy *anekdotikus vonások különböző konfigurációi* szolgáljanak közös nevezőként olyan merőben különböző poétikai szemléletet megnyilvánító művek esetében, mint a dolgozatban önállóan tárgyalt *Esti Kornél* és a *Nem élhetek muzsikaszó nélkül*, vagy a *Kakuk Marci* és a *Féltékenyek*, a *Boldogult úrfikoromban* illetve a *San Gennaro vére*.

Az opponensi véleményekben és a vita során elhangzott javaslatokban megfogalmazódott néhány apró filológiai módosítás és az elbeszéléseleméleti keretek határozottabbá tétele után javasoljuk a disszertáció kiadását.